

Regizori
și actori
profesioniști
în sprijinul
amatorilor

Regizorul Constantin Fugașin în dialog cu cei doi protagoniști ai spectacolului

• *Un succes al grupului teatral „Eveniment”*

Grupul de teatru „Eveniment” al Ansamblului Artistic al U.T.C. împlinește 15 ani de activitate, încununată de premii și distincții în cadrul diverselor competiții artistice naționale. Actorii se dăruiesc cu pasiune unor întreprinderi artistice dificile, presupunând o muncă tenace. Atenția cu care a fost selectat repertoriul este la rîndul ei o dovadă a seriozității de care sînt capabili tinerii realizatori ai spectacolelor prezentate sub egida ansamblului. În urmă cu cîțiva ani, am aplaudat cu însuflețire o originală montare după *La Liliacei* de Marin Sorescu, intitulată *Rînduieți*, în regia lui Constantin Fugașin. Reprezentația are astăzi un palmares impresionant, din care reținem Premiul „Masca de aur” la festivalul bucureștean cu același titlu, Marele Premiu la Festivalul Umorului de la Vaslui, Premiul pentru cel mai bun spectacol pentru tineret la Festivalul Spectacolelor pentru Tineret de la Piatra Neamț și același premiu la competiția de la Caracal, Premiul „Scînteii Tineretului” la Gala Tinărului Actor de la Costinești, precum și multe distincții individuale.

În decembrie, grupul a prezentat în premieră un nou titlu, piatră de încercare atît pentru regizori cît și pentru actori musicalul *Întimplare din cartierul*

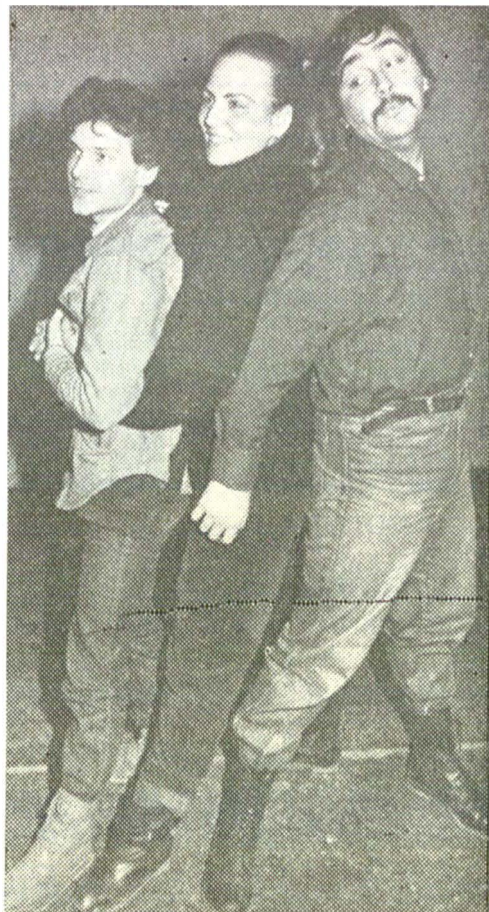
Soho după *Opera de trei parale* de Bertolt Brecht. Spectacolul se remarcă prin originalitatea lecturii scenice, prin ritmul alert, prin coeziunea mișcării grupurilor și ansamblului, prin plasticitatea expresiei corporale a actorilor și prin modalitatea de actualizare a operei brechtiene.

Am asistat la o reprezentație Brecht a zilelor noastre, accesibilă tinerilor, deosebit de proaspătă și de atractivă. Regizorul Constantin Fugașin explică astfel ideea călăuzitoare „Am văzut două spectacole Brecht pe scena studioului studentesc „*Cassandra*” — primul realizat în urmă cu 14 ani, de Octavian Cotescu, celălalt, regizat de Ion Cojar și Gelu Colceag. Ambele mi s-au părut adevărate lecții Brecht, dar care îl țintuiau pe autor într-un anumit moment al istoriei teatrului. Tocmai aceste forme fixe de expresie, devenite academice prin reproducere, m-au pus pe gînduri și m-au încitat să caut alt drum. Pieseile sale se adresează cu precădere tinerilor. El le-a dat forme atractive pentru contemporanii săi. Dar ceea ce era atunci noutate mult gustată astăzi nu mai are aceeași prospețime și putere de seducție, astfel că revoluționarul Brecht riscă să apară ca un dogmatic depășit, tocmai din cauza respectului rigid pe care îl purtăm formelor teatrale în-

venitate cu câteva decenii în urmă, în cu totul alt context istoric și teatral. Noi n-am făcut altceva decât să aplicăm piesei propria metodă a autorului, fiind convinși că Brecht continuă să fie contemporanul nostru”.

Din reprezentație ne-am dat seama că regizorul își cunoaște bine colectivul. Interpretii fiind neprofesioniști, se pornește de la datele lor personale în construirea tipologiei. Am remarcat omogenitatea trupei, atenția acordare a fiecăruia la lumea personajului său și la întregul spectacol. Actualitatea montării rezidă în modalitatea de joc, care nuanțează lectura, subliniind ideile, precum și în muzică și în desenul coregrafic. Discutând în continuare despre felul în care Brecht a preluat subiectul Operei calicilor de John Gay, scrisă în secolul XVIII, prezentînd-o ca pe o piesă de actualitate, directorul de scenă spune: „Am aplicat același tratament Operei..., dar cum noi îi purtăm mai mult respect lui Brecht decât i-a purtat el lui Gay, am păstrat intact textul devenit clasic. Mie chiar mi se pare că este un text de actualitate. În aceeași intenție am schimbat însă muzica. În timpul vieții lui Brecht, spectacolul s-a jucat cu două partituri diferite, deci au fost două versiuni originale. Nu fiindcă nu mi-ar fi plăcut muzica aceea cu care ne obișnuisem toți, am hotărît să înnoim, o dată cu celelalte mijloace de expresie, și acest important element al artei scenice, ci pentru că, după opinia mea, nu mai corespundea ideii ce voiam s-o promovăm. Am fost ajutat de tînărul compozitor Eugen Mihăescu, conducătorul grupului Krypton; muzica sa are rezonanțe rock și este melodioasă, foarte multe melodii avînd date de șlagăr”.

Coregrafia este și ea un element inovator în reprezentație. Prima și cea mai importantă grijă a coregrafei Liliana Tudor Iorgulescu a fost să folosească în mod adecvat talentul încă necultivat al tinerilor interpreți spre a crea o trupă omogenă și expresivă. „Cel mai dificil lucru

— subliniază coregrafa — a fost construcția pe mai multe planuri, fiecare bine structurat. Am dorit să realizez o lume omogenă, dar în același timp bine diferențiată. O asemenea colaborare între actori, regizor și coregraf, cel puțin din punctul meu de vedere, mi se pare fericită; de obicei, dansatorilor le lipsește instruirea necesară unui bun joc de scenă, iar actorilor, știința de a se mișca plastic. Lucrînd împreună, cîștigă și unii și ceilalți.

Disponibilitatea membrilor grupului de a-și perfecționa expresia corporală este foarte mare. Ei și-au depășit mult condiția de neprofesioniști. Actorii au fost cei care mă incitau și uneori chiar îmi sugerau soluții. Bineînțeles că văzusem cîteva propuneri Brecht, dintre care cea a lui

În imagini, momente din repetiții; în pagina alăturată, scene din spectacol

Liviu Ciulea mi s-a părut cea mai interesantă. Totuși, modalitatea în care am încercat noi să facem altceva mi s-a părut deosebită și mai nouă. Am urmărit mai multe direcții: să sugerăm o anumită culoare a lumii respective — a agresivității și promiscuității, apoi să schițăm o tipologie diferențiată pentru fiecare personaj și grup de personaje. Am introdus elemente de music-hall și am recurs la simbol pentru a exprima esențialul. M-a interesat întotdeauna music-hall-ul, în sensul realizării unui spectacol teatral total; important este faptul cum expresia corporală se integrează în acest tot, în această întâmplare dramatică, și cum gestul se topește în replică sau invers. Coordonarea componentelor este decisivă. Am convins-o că dansul modern oferă o paletă mult mai amplă decât cel clasic și se pretează mai bine, ca sistem de expresie, spectacolului de teatru“.

Intorcându-ne către interpreți, am remarcat drept deosebit de realizate actoricește personajele Polly Peachum (Florentina Turcas), J. J. Peachum (Nicolae Botezatu) și Mackie-Sis (Adrian Ciucă).

Florentina Turcăș ar fi, după opinia noastră, vedeta: lejeritatea mișcărilor, rostirea nuanțată, sublinierea replicii printr-o gestică adecvată, expresia corporală atent cizelată, vocea caldă și bine pozată în secvențele cîntate, umorul suav și gravitatea dură sînt folosite cu un simț scenic care o apropie pe interpretă de nivelul actorului profesionist; și totuși, după propria-i mărturisire, este primul ei rol de asemenea factură „Mai întii, Polly este o fetiță naivă, apoi, treptat, se maturizează și ajunge o femeie independentă care conduce o bandă de hoți. Mijloacele diferă de la etapă la etapă și trecerile trebuie făcute nuanțat. M-a ajutat experiența mea anterioară, pe scena Teatrului Muncitoresc al I.C.T.B., unde am lucrat ani la rînd cu actorul Victor Moldovan. Am visat îndelung acest rol. Premiera a fost pentru mine un eveniment aproape neesperat.“

Nicolae Botezatu întruhidează un J. J. Peachum în culori vii, de un pitoresc irezistibil. Agil și surprinzător în șiretenii agresivă prin care-și caracterizează personajul, el figurează un ticălos plin de inventivitate și neastîmpăr. „Inițial aveam îndoieli — recunoaște interpretul — îl simteam străin și voiam să renunț. Cu vremea, am început să-i înțeleg resorturile, datorită indicațiilor regizorale și încurajărilor din partea colegului meu Adrian Ciucă. Deși cu spectacolul sorescian am luat multe premii, acesta este rolul care mi-a adus cele mai mari satisfacții“. Nici interpretul lui Mackie-Sis nu a fost de la început sigur pe posibilitățile sale, deși personajul este construit fără cusur. Adrian Ciucă consideră rolul „o piatră de încercare“. „Sînt un actor disciplinat și urmez cu strictețe indicațiile regizorului,

dar țin să-mi aduc și eu contribuția la împlinirea rolului. Deși am demarat greu cu acest Mackie-Sis, nu pot să nu recunosc că este cel mai important rol al meu“.

Un debut am notat în rolul Lucy, Luminița Postăvaru, grațioasă și fragilă, reușește totuși să fie o prezență prenanțată. Ca și colegii ei mai experimentați, a avut nevoie de un timp de acomodare: „La început m-am speriat, spune ea, pentru că datele personajului erau total diferite de ale mele. Apoi am reușit să aduc la un numitor comun defectele și calitățile noastre“. În triplu rol (Grăsunul, Părintele Kyndball și Cerșetorul), Mircea Cristescu compune, aproape fără cuvinte, trei tipuri diferite. Explicația reușitei ne-o oferă interpretul însuși: „Fiind cam emotiv, prefer rolurile în care pot miza pe expresia feței. Acest mod de joc mă avantajează, chiar dacă este mai greu. Cînd merg pe stradă, la scribciu, în tramvai, oriunde mă aflu observ oamenii, la rețin gesturile, ticurile, convins că-mi vor trebui cîndva, în spectacole“. Mezinul trupei, George Ivascu, realizează și el un izbucit rol de compoziție. Iată ce ne spune: „Mi-am început activitatea în acest colectiv prin '82, cînd aveam 14 ani. Între timp am efectuat stații militare, astfel încît în ultima vreme am lipsit la o bună parte din repetiții. De aceea nu am încă siguranța celorlalți și mă tot cenzurez, mi-e teamă să nu exagerez, să nu sarjerez“. Nou venită în colectiv, Carmen Papa, în rolul Jeni Speluncă, vădește personalitate și intuiție scenică. „As fi dorit să joc orice partitură în această piesă. În viziunea lui Constantin Fugașin, personajul a fost oarecum diminuat. Dar ceea ce a rămas îmi place și mă solicită“, spune ea.

Musicalul *Întîmplare din cartierul Soho* ne rămîne în memorie ca o versiune scenică antrenantă, plină de ritm și culoare, lumea sordidă care populează plesa fiind prezentată publicului într-o modalitate teatrală rafinată, de către un ansamblu închegat, cu o muzică încîntătoare. Un spectacol pe care-l urmărești fără respîro și pe care-l aplauzi cu entuziasm. Meritul pentru faptul că existența sa a devenit publică aparține Teatrului „Ion Creangă“, care și-a asumat cu generozitate misiunea de amfizion. Este firesc ca atunci cînd se naște un fapt teatral autentic, el să fie sprijinit și încurajat, iar realizatorii, stimulați. Spectacolul Brecht al grupului „Eveniment“ este rodul unei reușite colaborări între amatorii și profesioniștii din spațiul scenei. Rămîne de dorit ca el să-și trăiască viața în contact cu publicul tîrziu pentru care a fost conceput; pentru munca pasionată pe care au investit-o, temerarii realizatori au dreptul la sentimentul stenic al eficienței.

LIANA COJOCARU